

Centrum podpory studentů
se specifickými potřebami

Genius loci ...

Standardy kvality

poskytování služeb studentům

se specifickými potřebami

Obsah

Úvod	4
I Obecná část.....	5
1 Účel a vymezení standardů	5
2 Legislativní a metodický rámec	5
3 Organizační zajištění poskytování služeb	6
3.1 Spolupráce s fakultami a dalšími součástmi UP	6
3.2 Spolupráce s vyučujícími	6
4 Základní principy kvality poskytování podpory	7
5 Etické zásady poskytování podpory	8
6 Dokumentace, ochrana osobních údajů a nakládání s informacemi	9
7 Zajišťování a vyhodnocování kvality poskytovaných služeb	10
II Procesní standardy kvality poskytování podpory.....	11
1 Modifikace přijímacího řízení	11
2 Zápis do studia.....	12
3 Evidence klientů Centra.....	13
4 Funkční diagnostika	14
5 Minimální kompetence a odpovědnost studenta se SP.....	15
6 Nastavení podpůrných opatření.....	16
7 Revize a ukončení podpory	17
III Standardy kvality jednotlivých podpůrných služeb	18
1 Individuální studijní modifikace a organizační opatření	18
2 Zpřístupnění studijních materiálů	20
3 Zpřístupnění komunikace a výuky	21
4 Asistenční služby.....	23
5 Technická a technologická podpora	23
6 Poradenství.....	25
7 Návěky studijních a pracovních strategií a vzdělávací aktivity	26

8 Další formy podpory	27
IV Krizové a mimořádné situace.....	28
Závěrečná ustanovení.....	29

Úvod

Standardy kvality poskytování podpory studentům se specifickými potřebami představují rámcový dokument, jehož cílem je ukotvit poskytované služby v jasně definovaných principech, postupech a kvalitativních požadavcích. Dokument reaguje na rostoucí diverzitu studujících a na potřebu systematického, odborného a transparentního přístupu k podpoře studentů se specifickými potřebami v prostředí vysoké školy.

Standardy nejsou interním provozním manuálem ani detailní metodikou jednotlivých činností. Jejich účelem je vymezit minimální standard kvality poskytovaných služeb, jasně pojmenovat odpovědnosti a nastavit srozumitelný rámec, který je čitelný pro studenty, zaměstnance Centra i další součásti univerzity.

Dokument je strukturován do tří vzájemně provázaných částí. První část vymezuje obecné principy, hodnotová východiska a institucionální rámec poskytování podpory. Druhá část popisuje klíčové procesy, které předcházejí poskytování jednotlivých podpůrných služeb nebo jej podmiňují. Třetí část se zaměřuje na standardy kvality jednotlivých podpůrných služeb.

Standardy reflektují metodický dokument Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a současně zohledňují specifika Univerzity Palackého v Olomouci. Jsou koncipovány jako živý dokument, který může být v návaznosti na vývoj legislativního, institucionálního a studijního prostředí dále aktualizován.

I Obecná část

1 Účel a vymezení standardů

Tento dokument stanovuje standardy kvality poskytování podpůrných služeb studentům se specifickými potřebami na Univerzitě Palackého v Olomouci (dále jen „UP“). Standardy kvality vymezují minimální kvalitativní požadavky na poskytování podpory a slouží jako společný rámec pro činnost Centra podpory studentů se specifickými potřebami UP (dále jen „Centrum“).

Cílem standardů je zajistit transparentní, předvídatelné a odborně ukotvené poskytování podpory, které respektuje individuální potřeby studentů se specifickými potřebami a současně zachovává akademické požadavky studijních programů.

Standardy jsou závazné pro pracovníky Centra a slouží jako referenční dokument pro studenty, fakulty a další součásti UP zapojené do procesu poskytování podpory.

2 Legislativní a metodický rámec

Standardy kvality vycházejí z platné legislativy České republiky, metodického dokumentu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a vnitřních předpisů Univerzity Palackého v Olomouci.

Základními východisky jsou zejména:

- zákon č. 52/2025 Sb. - zákon, kterým se mění zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách),
- metodický dokument Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy upravující poskytování příspěvku na podporu studentů se specifickými potřebami,
- obecné nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (GDPR) a související právní předpisy,

- vnitřní předpisy Univerzity Palackého v Olomouci, zejména předpis upravující přístupnost a rovné příležitosti na UP.

Standardy jsou s těmito dokumenty v souladu a rozvíjejí je v oblasti konkrétních kvalitativních požadavků na poskytování podpory studentům se specifickými potřebami.

3 Organizační zajištění poskytování služeb

Centrum podpory studentů se specifickými potřebami Univerzity Palackého v Olomouci je odborným a metodickým garantem podpory uchazečů a studentů se specifickými potřebami na UP.

Centrum zajišťuje zejména odborné posouzení specifických potřeb studentů prostřednictvím funkční diagnostiky, navrhuje přiměřená podpůrná opatření, koordinuje poskytování podpůrných služeb a odpovídá za jejich odbornou úroveň a kvalitu v souladu s platnou legislativou, metodickým pokynem MŠMT a vnitřními předpisy UP.

3.1 Spolupráce s fakultami a dalšími součástmi UP

Poskytování podpory studentům se specifickými potřebami je realizováno ve spolupráci Centra s jednotlivými fakultami a dalšími součástmi Univerzity Palackého. Spolupráce je založena na vzájemné komunikaci, respektu ke kompetencím jednotlivých součástí univerzity a na společném cíli vytvářet přiměřené podmínky ke studiu.

Centrum vystupuje v roli odborného partnera fakult a poskytuje jim metodickou a konzultační podporu při plánování a realizaci přiměřených podpůrných opatření. Odborné posouzení specifických potřeb studentů a návrh odpovídajících opatření je v kompetenci Centra.

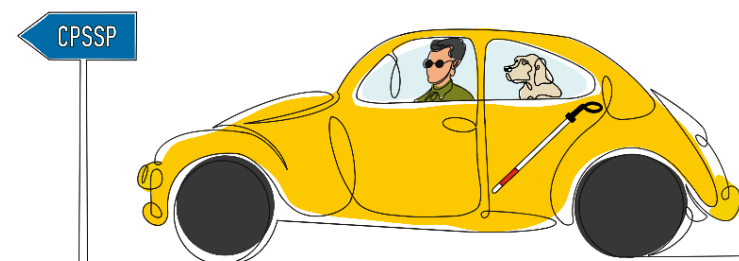
3.2 Spolupráce s vyučujícími

Centrum spolupracuje s vyučujícími prostřednictvím poskytování informací o funkčním dopadu specifických potřeb studenta na studium, prostřednictvím doporučení vhodných úprav výuky a způsobů ověřování studijních výsledků.

Podpora studentů se specifickými potřebami je chápána jako součást zpřístupňování výuky a studijních podmínek, nikoli jako individuální zvýhodňování studenta nebo snižování akademických nároků. Cílem podpory je vytváření přístupného studijního prostředí, které umožňuje studentům plnohodnotnou účast na výuce.

Poskytované podpůrné služby, jako jsou tlumočnické služby, digitalizace studijních materiálů nebo asistence, přispívají ke zpřístupnění výuky a současně představují podporu vyučujícím při zajišťování dostupnosti jejich výuky pro studenty se specifickými potřebami.

Při sdílení informací Centrum dbá na ochranu osobních údajů a zásadu minimalizace informací; vyučujícím jsou sdělovány pouze informace nezbytné pro zajištění přiměřených studijních podmínek. Rozhodování o konkrétní podobě výuky a hodnocení zůstává v kompetenci vyučujícího.

4 Základní principy kvality poskytování podpory

Poskytování podpůrných služeb studentům se specifickými potřebami na UP se řídí souborem základních principů kvality, které představují východisko pro plánování, realizaci i vyhodnocování jednotlivých služeb.

Základními principy kvality jsou zejména:

Individualizace podpory – podpůrná opatření jsou navrhována na základě individuální funkční diagnostiky a reflektují konkrétní dopad specifických potřeb studenta na studium.

Rovnost příležitostí – cílem podpory je vytváření srovnatelných podmínek ke studiu, nikoli snižování akademických nároků nebo studijních požadavků.

Přiměřenost opatření – rozsah a forma podpory odpovídají skutečným potřebám studenta a jsou voleny s ohledem na charakter studijního programu.

Partnerství se studentem – student je aktivním účastníkem procesu poskytování podpory a podílí se na plánování a vyhodnocování navržených opatření.

Transparentnost a předvídatelnost – postupy Centra a podmínky poskytování služeb jsou srozumitelné, předem definované a dostupné studentům.

Odbornost a kontinuita – služby jsou poskytovány kvalifikovanými pracovníky a zajišťovány v návaznosti na vývoj studijní situace studenta.

Tyto principy jsou závazné pro všechny činnosti Centra a tvoří společný rámec pro poskytování jednotlivých podpůrných služeb.

5 Etické zásady poskytování podpory

Poskytování podpory studentům se specifickými potřebami je založeno na dodržování etických zásad, které chrání důstojnost, autonomii a práva studentů.

Pracovníci Centra se při své činnosti řídí zejména těmito zásadami:

- respekt k autonomii a rozhodování studenta,
- zachování důvěrnosti sdílených informací,
- nediskriminační přístup a rovné zacházení,
- profesionální a nestranný přístup,
- jasné vymezení hranic poskytované podpory.

Centrum podporuje studenty při zvládání studijních nároků, nenahrazuje však jejich odpovědnost za plnění studijních povinností ani nezasahuje do hodnocení studijních výsledků.

6 Dokumentace, ochrana osobních údajů a nakládání s informacemi

Centrum vede dokumentaci související s poskytováním podpory studentům se specifickými potřebami v rozsahu nezbytném pro zajištění odborné, kvalitní a transparentní podpory.

Zpracování osobních údajů, včetně osobních údajů zvláštní kategorie týkajících se zdravotního stavu, probíhá v souladu s platnou legislativou o ochraně osobních údajů, zejména s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 (GDPR) a vnitřními předpisy UP. Centrum dbá na zásadu minimalizace údajů a zajišťuje, aby byly shromažďovány a sdíleny pouze informace nezbytné pro účely poskytování podpory.

Poskytování podpory studentům se specifickými potřebami je podmíněno informovaným souhlasem studenta se zpracováním osobních údajů zvláštní kategorie. Student při vstupu do systému podpory podepisuje dokument *Souhlas se zpracováním zvláštní kategorie osobních údajů a poučení o jejich zpracování Univerzitou Palackého v Olomouci* jako správcem osobních údajů, který vymezuje rozsah, účely, právní základy a dobu zpracování osobních údajů, jakož i práva subjektu údajů.

Informace sdílené s fakultami a vyučujícími se týkají výhradně funkčního dopadu specifických potřeb studenta na studium a doporučených podpůrných opatření; diagnózy ani další citlivé osobní údaje nejsou bez výslovného souhlasu studenta sdělovány.

Dokumentace je uchovávána po dobu stanovenou příslušnými právními předpisy a vnitřními normami UP a je přístupná pouze oprávněným osobám.

7 Zajišťování a vyhodnocování kvality poskytovaných služeb

Centrum průběžně sleduje a vyhodnocuje kvalitu poskytovaných podpůrných služeb s cílem jejich dalšího rozvoje a zvyšování efektivity podpory studentů se specifickými potřebami.

Vyhodnocování kvality zahrnuje zejména:

- vnitřní odbornou reflexi poskytovaných služeb,
- zpětnou vazbu od studentů využívajících podporu,
- vyhodnocování souladu poskytovaných služeb s metodickými požadavky MŠMT,
- zohledňování změn v legislativním a institucionálním rámci.

Na základě výsledků vyhodnocování kvality poskytovaných služeb může Centrum aktualizovat postupy a standardy poskytování služeb tak, aby odpovídaly aktuálním potřebám studentů a požadavkům univerzity.

II Procesní standardy kvality poskytování podpory

Procesní standardy kvality vymezují klíčové postupy, které předcházejí poskytování jednotlivých podpůrných služeb, podmiňují jejich realizaci nebo zajišťují jejich průběžné vyhodnocování. Tyto standardy stanovují minimální kvalitativní požadavky na odborné a organizační procesy Centra a vytvářejí jednotný a transparentní rámec pro poskytování podpory studentům se specifickými potřebami.

Procesní standardy nejsou samostatnými podpůrnými službami, ale představují nezbytné odborné a organizační předpoklady pro jejich poskytování.

1 Modifikace přijímacího řízení

Centrum poskytuje uchazečům se specifickými potřebami odbornou podporu v souvislosti s modifikací přijímacího řízení v souladu s platnou legislativou, metodickým pokynem MŠMT a vnitřními předpisy UP.

Pokud uchazeč o studium požaduje modifikaci přijímacího řízení s ohledem na praktický funkční dopad svého zdravotního postižení nebo znevýhodnění, uvede tuto skutečnost v elektronické přihlášce ke studiu označením, že je uchazečem se specifickými potřebami.

Po ukončení termínu pro podávání přihlášek je uchazeč kontaktován pracovníkem Centra, který jej vyzve k doložení uznatelné dokumentace nezbytné pro odborné posouzení jeho potřeb. Uchazeč je povinen dodat požadované dokumenty ve lhůtě stanovené pracovníkem Centra, o které je předem informován.

V případech, kdy je součástí přijímacího řízení také talentová nebo praktická zkouška, může Centrum podle povahy zkoušky konzultovat navrhovanou podobu a rozsah modifikace i s dalšími odborníky (např. fyzioterapeutem, tělovýchovným lékařem, ortopedem, psychologem).

Na základě předložené dokumentace a případně zjednodušené funkční diagnostiky Centrum navrhuje přiměřené modifikace přijímacího řízení. Navržená modifikace může být po projednání upravena příslušnou fakultou.

Modifikované přijímací řízení se od standardního průběhu liší pouze v nezbytném rozsahu. V odůvodněných případech mohou být využity speciální technologie, kompenzační pomůcky, služba osobní asistence, zpřístupnění mluveného slova nebo úpravy organizačních podmínek přijímací zkoušky (např. úprava časového limitu nebo klidové prostředí).

V případě přijímacího řízení založeného výhradně na bodovém hodnocení v rámci Národních srovnávacích zkoušek zajišťuje podporu uchazečům se specifickými potřebami příslušné servisní pracoviště uvedené na webových stránkách www.scio.cz; Centrum tuto podporu nezajišťuje.

Centrum neorganizuje přípravné kurzy k přijímacímu řízení ani ke studiu na UP. Pokud některá z fakult UP přípravné kurzy organizuje a uchazeč se specifickými potřebami má zájem o zajištění podpory v souvislosti s účastí na takovém kurzu, může se obrátit na Centrum. Rozsah případně poskytované podpory se řídí metodickým pokynem MŠMT.

2 Zápis do studia

Centrum poskytuje podporu studentům se specifickými potřebami v souvislosti se zápisem do studia, zejména formou informování o možnostech podpory a podmínkách vstupu do systému podpůrných opatření.

V rámci zápisu do studia Centrum seznamuje studenta s rolí Centra, základními principy poskytování podpory a s procesem evidence a funkční diagnostiky. Student je informován o svých právech a povinnostech souvisejících s využíváním podpory.

Zápis do studia nepředstavuje automatické přiznání podpůrných opatření; jejich nastavení je podmíněno splněním dalších procesních kroků uvedených v následujících kapitolách.

3 Evidence klientů Centra

Evidence klientů Centra slouží k systematickému a transparentnímu zajištění podpory osobám se specifickými potřebami v rámci činností Univerzity Palackého.

Klientelou Centra jsou zejména:

- uchazeči o studium se specifickými potřebami,
- studenti bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů se specifickými potřebami,
- účastníci celoživotního vzdělávání se specifickými potřebami.

Zaměstnancům Univerzity Palackého se specifickými potřebami může Centrum poskytovat odbornou součinnost, poradenství nebo dílčí podpůrné služby v rozsahu své působnosti, nejsou však zařazováni do evidence klientů Centra ve smyslu tohoto dokumentu.

Zařazení do evidence Centra je dobrovolné a je založeno na aktivním projevu zájmu uchazeče, studenta nebo účastníka celoživotního vzdělávání o využívání podpory. Evidence je podmíněna poskytnutím nezbytných informací a udělením informovaného souhlasu se zpracováním osobních údajů zvláštní kategorie.

Centrum poskytuje podporu osobám se specifickými potřebami napříč kategoriemi zdravotního postižení nebo znevýhodnění, přičemž vychází primárně z funkčního dopadu těchto potřeb na studium nebo vzdělávání, nikoli z formální diagnostické klasifikace.

Pro účely evidence je uchazečem o studium, studentem nebo účastníkem celoživotního vzdělávání se specifickými potřebami rozuměna osoba se zrakovým, sluchovým nebo tělesným postižením, se specifickou poruchou učení, s poruchou autistického spektra, s narušenou komunikační schopností, s chronickým somatickým onemocněním, s psychickými poruchami nebo obtížemi, případně s jinými obtížemi majícími prokazatelný funkční dopad na studium, která řádným způsobem deklaruje povahu svého zdravotního postižení nebo znevýhodnění.

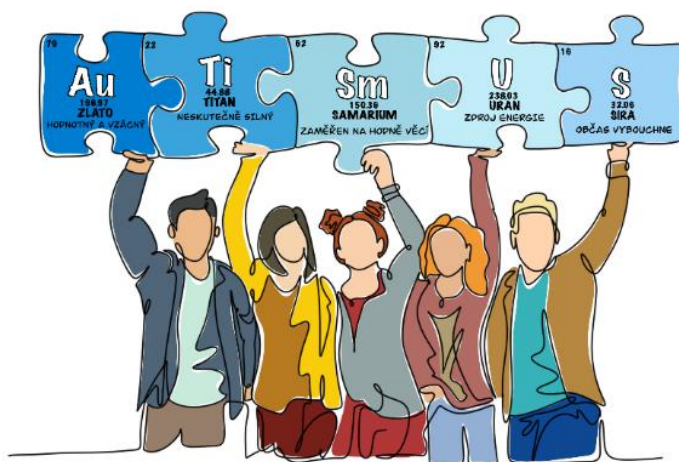
Centrum vede evidenci klientů v rozsahu nezbytném pro odborné posouzení potřeb, plánování podpory a plnění metodických požadavků MŠMT. Evidence není samoučelná a nenahrazuje individuální odborné posouzení potřeb klienta.

4 Funkční diagnostika

Funkční diagnostika představuje základní odborný proces, na jehož základě jsou navrhována přiměřená podpůrná opatření.

Cílem funkční diagnostiky je posouzení dopadu specifických potřeb studenta na studium, nikoli stanovení nebo ověřování zdravotní diagnózy. Funkční diagnostika vychází z dostupné dokumentace, rozhovoru se studentem, ověření minimálních kompetencí studentů a odborného posouzení relevantních oblastí studijní zátěže.

Funkční diagnostika je prováděna kvalifikovanými pracovníky Centra a je dokumentována v souladu s požadavky na ochranu osobních údajů. Výstupem funkční diagnostiky je odborné stanovisko, které slouží jako podklad pro nastavení podpůrných opatření.

5 Minimální kompetence a odpovědnost studenta se specifickými potřebami

Ověření minimálních kompetencí studenta se specifickými potřebami je nedílnou součástí procesu předcházejícího nastavení podpurných opatření. Vysoká škola vytváří přiměřené a přístupné podmínky ke studiu, současně však na studenta se specifickými potřebami klade požadavek aktivní spolupráce a osvojení takových dovedností a pracovních postupů, které mu umožňují v co největší možné míře kompenzovat dopady jeho postižení nebo znevýhodnění.

Minimální kompetence představují soubor dovedností, znalostí a postojů, které jsou nezbytné pro efektivní využívání podpurných opatření a pro udržení rovnováhy mezi zpřístupněním studia a zachováním akademických požadavků.

Obecnou minimální kompetencí všech studentů se specifickými potřebami je zejména:

- schopnost aktivně komunikovat s Centrem a spolupracovat na nastavování podpory,
- základní informatická a technická gramotnost umožňující využívání dostupných adaptivních a kompenzačních technologií,
- schopnost převzít odpovědnost za organizaci vlastního studia a využívání poskytované podpory.

V závislosti na povaze specifických potřeb mohou být minimální kompetence konkretizovány zejména takto:

- **u studentů se zrakovým postižením:** schopnost využívat odpovídající hardwarové a softwarové prostředky pro práci s vizuálními nebo hmatovými dokumenty, orientace v digitálním prostředí, práce s odečítačem obrazovky, hlasovým syntetizérem, případně hmatovým displejem; schopnost samostatné prostorové orientace;
- **u studentů se sluchovým postižením:** schopnost efektivně využívat vhodný komunikační systém, práce se studijními texty odpovídající nárokům studijního programu a základní dovednosti v oblasti videokomunikačních nástrojů;

- ***u studentů s omezením hybnosti:*** schopnost využívat kompenzační nebo asistivní technologie umožňující práci s dokumenty, studijními materiály a fyzickými předměty v rozsahu odpovídajícím charakteru studia;
- ***u studentů se specifickými poruchami učení:*** znalost strategií práce s textem, studijních strategií a schopnost využívat nástroje podporující kontrolu a úpravu textu;
- ***u studentů s poruchami autistického spektra a s jinými obtížemi:*** znalost strategií pro efektivní organizaci času, strukturování studijních povinností a zvládání sociálních a komunikačních situací souvisejících se studiem.

Centrum podporuje rozvoj těchto kompetencí zejména prostřednictvím poradenství, nácviku studijních a pracovních strategií, metodického vedení či vzdělávacích akcí.

Nesplnění minimálních kompetencí může ovlivnit rozsah nebo formu poskytovaných podpůrných opatření.

6 Nastavení podpůrných opatření

Podpůrná opatření jsou nastavována na základě výsledků funkční diagnostiky a s přihlédnutím k minimálním kompetencím studenta se specifickými potřebami.

Cílem podpůrných opatření je umožnit studentovi plnohodnotnou účast na studiu při zachování akademických požadavků studijního programu. Rozsah a forma podpory jsou voleny individuálně, přiměřeně a s ohledem na charakter studia i aktivní roli studenta.

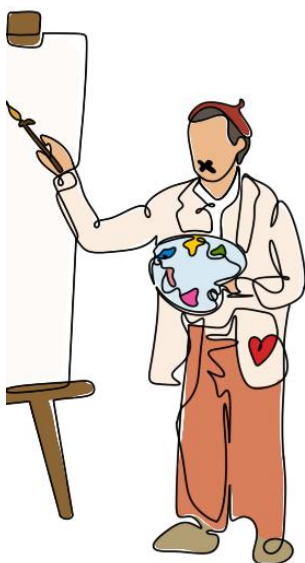
Podpůrná opatření jsou průběžně vyhodnocována a mohou být upravována v závislosti na změnách studijní situace studenta, jeho potřeb nebo úrovně osvojených kompetencí.

7 Revize a ukončení podpory

Poskytovaná podpůrná opatření podléhají pravidelné revizi s cílem ověřit jejich přiměřenost a účelnost.

Revize podpory může být iniciována Centrem nebo studentem, zejména v případě změny studijních podmínek, studijního programu nebo individuálních potřeb studenta.

Ukončení podpory může nastat na základě žádosti studenta, při ukončení studia nebo v případě, že nejsou nadále splněny podmínky pro poskytování podpůrných opatření.

III Standardy kvality jednotlivých podpůrných služeb

Tato část dokumentu vymezuje standardy kvality jednotlivých podpůrných služeb poskytovaných studentům se specifickými potřebami na Univerzitě Palackého v Olomouci. Navazuje na obecné principy kvality (část I.) a na procesní standardy (část II.), které tvoří nezbytný rámec pro poskytování podpory.

Standardy jednotlivých služeb popisují jejich účel, cílovou skupinu, základní charakteristiky a limity poskytování. Jejich cílem je zajistit srozumitelný, jednotný a předvídatelný popis podpory, který je čitelný jak pro studenty se specifickými potřebami, tak pro zaměstnance univerzity a vyučující.

Jednotlivé služby nejsou chápány jako izolované, ale jako vzájemně se doplňující součásti systému podpory. Konkrétní kombinace a rozsah služeb jsou vždy voleny individuálně s ohledem na funkční dopad specifických potřeb studenta a charakter studia.

1 Individuální studijní modifikace a organizační opatření

Účel služby

Účelem individuálních studijních modifikací je vytvoření přiměřených podmínek pro studium studentů se specifickými potřebami prostřednictvím úprav organizačního, časového nebo formálního charakteru studia. Tyto modifikace směřují ke zpřístupnění studia a vyrovnání funkčních bariér, nikoli ke snižování studijních nároků nebo ke změně obsahových požadavků studijního programu.

Individuální studijní modifikace představují základní a často využívanou formu podpory, která může být uplatňována samostatně nebo v kombinaci s dalšími podpůrnými opatřeními.

Cílová skupina

Služba je určena zejména studentům se specifickými potřebami napříč jednotlivými kategoriemi postižení nebo znevýhodnění, u nichž se funkční dopad obtíží projevuje v oblasti organizace studia, časové zátěže, tempa práce, orientace v požadavcích studia nebo zvládání studijních povinností.

Typicky se jedná o studenty:

- se zrakovým, sluchovým postižením nebo omezením hybnosti,
- se specifickými poruchami učení,
- s poruchami autistického spektra,
- s psychickými obtížemi nebo chronickým somatickým onemocněním.

Základní charakteristika služby

Individuální studijní modifikace se zaměřují především na:

- úpravu časových podmínek studia (např. prodloužení časového limitu u zkoušek),
- úpravu organizace studia (např. možnost individuální organizace výuky),
- úpravu formy ověřování studijních výsledků (např. změna formy zkoušení při zachování obsahových požadavků),
- podporu při plánování studijních povinností a zvládání studijní zátěže.

Modifikace jsou vždy navrhovány individuálně na základě funkční diagnostiky a s přihlédnutím k minimálním kompetencím studenta se specifickými potřebami. Jejich cílem je snížit nepřiměřené bariéry ve studiu, nikoli nahrazovat aktivní studijní úsilí studenta.

Limity služby

Individuální studijní modifikace:

- nesmí vést ke snížení obsahových a odborných požadavků studijního programu,
- nesmí narušovat rovné podmínky pro ostatní studenty,
- jsou poskytovány pouze v rozsahu odpovídajícím funkčnímu dopadu specifických potřeb studenta,

- mohou být časově omezené a podléhají pravidelnému vyhodnocování.

Nesplnění minimálních kompetencí studenta nebo nedostatečná spolupráce ze strany studenta může ovlivnit rozsah nebo formu poskytovaných individuálních studijních modifikací.

2 Zpřístupnění studijních materiálů

Účel služby

Účelem služby zpřístupnění studijních materiálů je zajistit studentům se specifickými potřebami přístup ke studijním textům a dalším studijním podkladům v podobě, která umožňuje jejich samostatné a efektivní využívání v průběhu studia.

Služba se zaměřuje na odstranění bariér v přístupu ke studijním materiálům, nikoli na úpravu jejich obsahu nebo studijních požadavků.

Cílová skupina

Služba je určena zejména studentům:

- se zrakovým postižením,
- se specifickými poruchami učení,
- s omezenou hybností ovlivňující práci s tištěnými nebo digitálními materiály,
- s jinými obtížemi, které ztěžují práci se standardními studijními materiály.

Základní charakteristika služby

Zpřístupnění studijních materiálů zahrnuje zejména digitalizaci studijních textů a jejich převod do přístupných formátů, strukturální a technickou úpravu dokumentů s cílem zvýšit jejich čitelnost a přehlednost, zpřístupnění prezentací, sylabů a dalších studijních podkladů v digitální podobě či metodickou podporu při práci s upravenými studijními materiály.

Zpřístupněné materiály jsou poskytovány výhradně pro studijní účely studenta a v rozsahu odpovídajícím průběhu studia.

Limity služby

Zpřístupnění studijních materiálů se vztahuje pouze na materiály potřebné pro studium a přípravu na zkoušky, a nepokrývá obsah mimo rámec studijních povinností. Služba nezahrnuje tvorbu originálního obsahu ani jeho autorské úpravy, stejně tak nezahrnuje obsahovou úpravu studijních materiálů ani jejich didaktické přepracování. Rovněž je závislá na dodání materiálů vyučujícími a jejich dodržení termínů pro zajištění zpřístupnění. Centrum neposkytuje dlouhodobou individualizovanou podporu při studiu samotném; cílem je zpřístupnit materiály, nikoli je zpracovávat za studenta.

3 Zpřístupnění komunikace a výuky

Účel služby

Cílem této služby je umožnit studentům se specifickými potřebami plnohodnotně se účastnit výuky, seminářů, přednášek a zkoušek prostřednictvím podpůrných komunikačních a výukových metod. Služba zajišťuje odstranění komunikačních bariér, které mohou omezovat porozumění výuce nebo aktivní účast studenta, a podporuje jeho samostatnost a rovný přístup ke studiu.

Cílová skupina

Služba je určena studentům se sluchovým postižením, studentům se zrakovým postižením, stejně jako studentům s poruchami autistického spektra, komunikačními obtížemi nebo psychickými obtížemi, které mohou ovlivnit účast na výuce a interakci s vyučujícími a spolužáky. V odůvodněných případech může být poskytována také studentům s dalšími obtížemi, pokud tyto obtíže významně ovlivňují porozumění výuce nebo průběh komunikace ve studijním prostředí.

Základní charakteristika služby

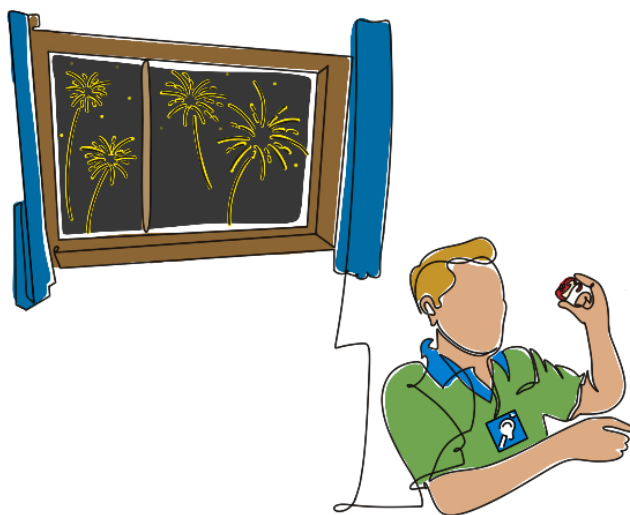
Zpřístupnění komunikace a výuky zahrnuje opatření umožňující studentovi porozumění obsahu výuky a zapojení do výukového procesu. Typicky se jedná o tlumočení do českého znakového jazyka, přepis/zápis mluveného slova, podporu alternativních nebo augmentativních forem komunikace, případně metodická doporučení ke zpřístupnění výuky a výukových aktivit.

Služba je poskytována v návaznosti na konkrétní podobu výuky a charakter studijních aktivit. Je chápána jako nástroj zpřístupnění výuky, nikoli jako individuální výuka či náhrada pedagogické činnosti vyučujícího.

Centrum spolupracuje s vyučujícími při plánování a organizaci výuky, aby zajistilo, že student obdrží potřebné informace v přístupné formě. Studenti jsou zároveň seznamováni s technologiemi a metodami, které podporují jejich účast, a jsou podporováni v samostatném využívání těchto nástrojů.

Limity služby

Služba se vztahuje pouze na studijní aktivity a neposkytuje individuální doučování či asistenci mimo výuku. Nepokrývá neformální komunikaci mezi studenty nebo mimo akademické aktivity. Kapacita tlumočnicků a technických nástrojů je omezená a služby jsou poskytovány podle dostupnosti a priorit stanovených Centrem. Poskytování služby je podmíněno včasnou domluvou a součinností studenta.

4 Asistenční služby

Účel služby

Účelem asistenčních služeb je umožnit studentům se specifickými potřebami plnohodnotnou účast na studiu a výuce prostřednictvím fyzické, organizační a doprovodné podpory. Služba je zaměřena na odstranění překážek, které brání studentům v orientaci v areálu univerzity, manipulaci s materiály či účasti na přednáškách, seminářích a zkouškách. Cílem je zajistit, aby studenti mohli studovat samostatně a bezpečně, při zachování aktivní role ve vlastním vzdělávání.

Cílová skupina

Asistenční služby jsou určeny především studentům s omezenou hybností, chronickým onemocněním, zrakovým postižením nebo kombinovanými obtížemi, které vyžadují podporu při pohybu po univerzitě, manipulaci s materiály či orientaci v různých studijních situacích.

Základní charakteristika služby

Asistenční služby mají podpůrný a doplňkový charakter a zaměřují se na odstranění praktických bariér, které nesouvisí s akademickým obsahem studia. Zahrnují zejména studijní asistenci, osobní asistenci, asistenci při orientaci v prostorách univerzity a pomoc při manipulaci se studijními materiály nebo technickým vybavením.

Asistence je poskytována v rozsahu nezbytném pro umožnění účasti studenta na studijních aktivitách a je nastavována tak, aby podporovala maximální možnou míru samostatnosti studenta.

Centrum koordinuje rozsah asistenční podpory s ohledem na individuální potřeby studenta a dostupné zdroje.

Limity služby

Asistenční služby nenahrazují odbornou práci studenta, jeho studijní výkon ani plnění studijních povinností. Asistence se nevztahuje na činnosti, které jsou součástí hodnocení studenta nebo představují jádro studijních výstupů. Zároveň se nevztahuje na činnosti a situace nesouvisející se studiem, jako je podpora v oblasti osobní péče, hygieny nebo stravování.

5 Technická a technologická podpora

Účel služby

Cílem technické a technologické podpory je zajistit studentům se specifickými potřebami přístup k potřebným technologiím a pomůckám, které umožňují efektivní zapojení do studia a výuky. Služba podporuje samostatnost studentů při využívání moderních nástrojů a kompenzačních technologií, a tím odstraňuje technologické bariéry, které by jinak mohly omezovat přístup ke studijním aktivitám.

Cílová skupina

Služba je určena studentům se zrakovým a sluchovým postižením, studentům s omezenou hybností, specifickými poruchami učení nebo kombinovanými obtížemi, jejichž funkční dopad vyžaduje použití kompenzačních či adaptivních technologií, a dále studentům v tíživé sociální situaci, u nichž absence odpovídajícího technického vybavení představuje překážku plnohodnotného zapojení do studia.

Základní charakteristika služby

Technická a technologická podpora zahrnuje zejména zapůjčení vybraných kompenzačních pomůcek, doporučení vhodných technických řešení a základní metodickou podporu při jejich využívání ve studijním kontextu. Služba může zahrnovat také úvodní zaškolení v používání zapůjčených nebo doporučených technologií.

Podpora je zaměřena na využití technologií přímo souvisejících se studiem a studijními povinnostmi studenta.

Limity služby

Služba nezahrnuje nákup zařízení ani technickou podporu mimo rámec studijních aktivit. Nepokrývá řešení problémů s osobními zařízeními, která student používá mimo univerzitní systémy, a neposkytuje nepřetržitou podporu mimo stanovené konzultační hodiny Centra.

6 Poradenství

Účel služby

Cílem poradenství je podporovat studenty se specifickými potřebami nejen při zvládnání studijních nároků, ale i při řešení osobních, psychologických či sociálních obtíží, které mohou ovlivňovat jejich studium a celkovou pohodu. Služba poskytuje podporu, která zahrnuje studijní poradenství, psychologické konzultace a při potřebě také doporučení k dalším službám poskytovaných na UP, například kariérním, sociálním nebo právním.

Cílová skupina

Poradenské služby jsou poskytovány studentům se specifickými potřebami napříč jednotlivými kategoriemi postižení nebo znevýhodnění.

Základní charakteristika služby

Poradenství probíhá formou individuálních nebo skupinových konzultací s kvalifikovanými pracovníky Centra. Studenti mohou konzultovat své studijní potřeby, plánovat podpůrná opatření, diskutovat strategie efektivního studia a organizace času, řešit problémy související s komunikací s vyučujícími či administrativou, a zároveň získat psychologickou podporu pro zvládnání stresu, úzkosti nebo jiných psychických obtíží.

Poradenské služby mohou v odůvodněných případech zahrnovat také krátkodobou krizovou podporu nebo zprostředkování návazných služeb v rámci univerzity či mimo ni.

Limity služby

Poradenství a psychologická podpora jsou poskytovány v rámci kompetencí Centra a nenahrazují odbornou lékařskou péči, diagnostiku nebo specializovanou terapii.

Individuální psychoterapie je poskytována pouze v případě, že jsou zajištěny potřebné zdroje.

7 Návuk studijních a pracovních strategií a vzdělávací aktivity

Účel služby

Cílem této služby je posílit kompetence studentů se specifickými potřebami tak, aby byli schopni efektivně plánovat a organizovat své studium, využívat podpůrná opatření a adaptivní technologie, a samostatně řešit nároky studijního procesu.

Služba podporuje rozvoj studijních, pracovních a organizačních strategií, které kompenzují dopady specifických potřeb studenta.

Cílová skupina

Služba je určena především studentům se specifickými potřebami, kteří potřebují podporu při rozvoji individuálních strategií studia, při osvojování pracovních postupů nebo adaptivních technologií, a zároveň studentům, kteří chtějí zlepšit své samostatné učení a organizaci času.

Vzdělávací aktivity mohou být určeny také širší akademické obci, zejména studentům bez specifických potřeb a zaměstnancům univerzity.

Základní charakteristika služby

Služba zahrnuje individuální i skupinové vzdělávací aktivity, semináře a školení, které rozvíjejí studijní dovednosti, strategie efektivní práce s textem, časové plánování a řešení problémů souvisejících se studiem.

V rámci aktivit studenti získávají návuk konkrétních postupů a strategií, které mohou okamžitě aplikovat při samostatném studiu, při práci na závěrečných pracích nebo při účasti na výzkumných projektech. Programy jsou koncipovány tak, aby podporovaly inkluzivní prostředí a zvyšovaly povědomí zaměstnanců univerzity o potřebách studentů se specifickými potřebami.

Limity služby

Služba neposkytuje individuální doučování mimo rámec kurzu ani nepřebírá odpovědnost za plnění studijních povinností. Cílem je rozvoj kompetencí, nikoli přímé plnění studijních úkolů. Účast na kurzech je dobrovolná a podmíněna dostupností kapacit.

8 Další formy podpory

Účel služby

Účelem těchto služeb je zajistit, aby studenti se specifickými potřebami mohli plnohodnotně využívat všechny vzdělávací příležitosti mimo standardní výuku, včetně praxí, stáží, zapojení do výzkumných projektů a zahraničních mobilit. Služby podporují rovný přístup k praktickým zkušenostem, výzkumné činnosti a mezinárodní spolupráci.

Cílová skupina

Studenti se specifickými potřebami, zejména v souvislosti se zahraničními mobilitami, účastí na výzkumných projektech, sběrem výzkumných dat, doktorským studiem nebo mimořádnými studijními situacemi.

Základní charakteristika služby

Služby jsou poskytovány individuálně podle konkrétní studijní situace a mohou zahrnovat metodickou podporu, koordinaci podpory s dalšími institucemi nebo konzultace specifických studijních požadavků.

V případě zahraničních mobilit Centrum poskytuje informace o možnostech podpory, spolupracuje se zahraniční vysokou školou při koordinaci asistence či technologické podpory v místě pobytu. Cílem je umožnit studentům aktivní a bezpečnou účast na praxích, výzkumu a zahraničních pobytech bez ohledu na jejich specifické potřeby.

Limity služby

Rozsah poskytované podpory je vždy individuální, přiměřený charakteru činnosti a dostupným zdrojům Centra. Poskytování podpory je podmíněno spoluprací studenta a dodržováním stanovených pravidel praxí, výzkumu či mobilit.

IV Krizové a mimořádné situace

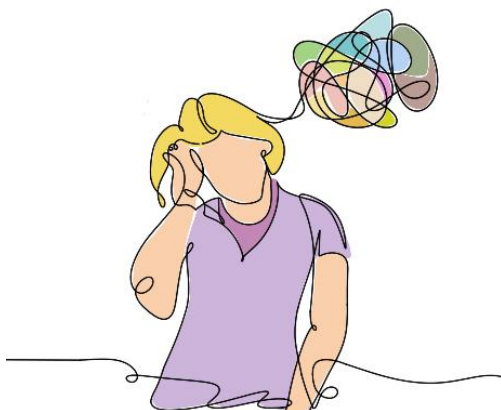
Standardy kvality se vztahují rovněž na postupy Centra v případě krizových nebo mimořádných situací, které mohou mít významný dopad na studijní situaci studenta se specifickými potřebami.

Krizovou nebo mimořádnou situací se rozumí zejména náhlé zhoršení zdravotního stavu, akutní psychická krize, závažná sociální situace nebo jiná nepředvídatelná událost, která dočasně nebo trvale ovlivňuje schopnost studenta plnit studijní povinnosti.

V takových případech Centrum poskytuje studentovi zejména orientační, koordinační a podpůrnou roli, spočívající v:

- zprostředkování informací o dostupných formách podpory v rámci univerzity nebo mimo ni,
- metodickém nasměrování studenta na relevantní odborná pracoviště,
- dočasné úpravě podpůrných opatření v rozsahu odpovídajícím situaci.

Centrum nenahrazuje krizové intervenční služby, zdravotní péči ani specializovanou psychoterapeutickou pomoc. Postupy v krizových situacích se řídí platnou legislativou a vnitřními předpisy Univerzity Palackého v Olomouci.

Závěrečná ustanovení

Tyto standardy kvality představují základní rámec pro poskytování podpory studentům se specifickými potřebami na Univerzitě Palackého v Olomouci. Slouží jako vodítko pro činnost Centra a jako referenční dokument pro studenty a další součásti univerzity.

Standardy jsou koncipovány jako otevřený dokument, který může být na základě zkušeností z praxe, změn legislativního rámce nebo metodických požadavků MŠMT průběžně aktualizován.

Naplnění standardů kvality je založeno na odbornosti, odpovědném přístupu a spolupráci všech zúčastněných stran, přičemž cílem zůstává vytváření přístupného a spravedlivého studijního prostředí při zachování akademických nároků vysoké školy.

